

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

**P3000**

[Total No. of Pages : 4

[5801]-621

**T.Y.B. Com.**

**366 (d) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - III  
(CBCS 2019 Pattern) (Semester -VI) (Special Paper - III)**

*Time : 2½ Hours]*

*[Max. Marks : 50*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1) A) Fill in the blanks (Any five)**

**[5]**

- i) Financial management is the basic function of \_\_\_\_\_ manager.  
a) Purchase      b) Sales      c) Finance
- ii) Funds are utilised in Co-operatives as per \_\_\_\_\_ planning.  
a) Sales      b) Product      c) Financial
- iii) \_\_\_\_\_ is the forecast of financial planning.  
a) Budget      b) Cash Book      c) Balance sheet
- iv) An auditor is the representative of \_\_\_\_\_  
a) Members      b) Directors      c) Promoter
- v) Audit report is given by \_\_\_\_\_  
a) Management      b) Auditor      c) Members
- vi) Audit is \_\_\_\_\_ to co-operative society.  
a) Mandatory      b) Voluntary      c) Not compulsory

**B) Match the following**

**[5]**

**A**

**B**

- |                            |                                 |
|----------------------------|---------------------------------|
| i) Financial management    | a) Financial control            |
| ii) Financial planning     | b) Planning of Finance          |
| iii) Utilisation of funds  | c) Mgt. of co-operative finance |
| iv) Examination by Auditor | d) Report by Auditor            |
| v) Audit report            | e) Co-operative Audit           |

**P.T.O.**

**Q2) Write short notes any (two) [10]**

- a) Importance of financial management.
- b) Need for financial control.
- c) Nature of Co-operative Audit.
- d) Powers of Co-operative Auditor.

**Q3) a) State the sources of Co-operative finance [8]**

b) State the Budget and Accounting of Co-operatives. [7]

**Q4) a) State the Utilisation of funds in Co-operatives. [8]**

b) State the significance of Co-operative Audit. [7]

✘ ✘ ✘

Total No. of Questions : 4]

P3000

[5801]-621  
T.Y.B. Com.

**366 (d) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - III**  
**(CBCS 2019 Pattern) (Semester - VI) (Special Paper - III)**  
**(मराठी रूपांतर)**

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.  
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

**प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]**

- i) वित्तिय व्यवस्थापन हे ..... व्यवस्थापकाचे मध्य कार्य आहे.  
अ) खरेदी                      ब) विक्री                      क) वित्तिय
- ii) सहकारात नीधी चा वापर ..... नियोजनानुसार होतो.  
अ) विक्री                      ब) उत्पादन                      क) वित्तिय
- iii) ..... हे वित्तिय नियोजनचि पूर्वानुमान आहे.  
अ) अंदाजपत्रक                      ब) रोध पूस्तक                      क) तळिबंद
- iv) अंकेक्षक हा ..... चा प्रतिनिधी असतो.  
अ) सदस्य (सभासद)                      ब) संचालक                      क) प्रवर्तक
- v) अंकेक्षण अहवाल ..... कडुन दिला जातो.  
अ) व्यवस्थापन                      ब) अंकेक्षक                      क) सभासद
- vi) सहकारी सोसायट्यांना अंकेक्षण ..... असते.  
अ) रूकतीचे                      ब) ऐच्छीक                      क) सक्तीचे नसते

**ब) खालील जोड्या जूळवा [5]**

- | अ                           | ब                                |
|-----------------------------|----------------------------------|
| i) वित्तिय व्यवस्थापन       | अ) वित्तिय नियंत्रण              |
| ii) वित्तिय नियोजन          | ब) वित्ताचे योग्य नियोजन         |
| iii) निधीचा वापर            | क) सहकारी नीधीचा वापर व्यवस्थापन |
| iv) अंकेक्षकाद्वारे परीक्षा | ड) अंकेक्षकाने दिलेला अहवाल      |
| v) अंकेक्षण अहवाल           | इ) सहकारी अंकेक्षण               |

**प्र.2)** टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

[10]

- अ) वित्तिय व्यवस्थापनाचे महत्व
- ब) वित्तिय नियंत्रणाची गरज
- क) सहकारी अंकेक्षणाचे स्वरूप
- ड) सहकारी अंकेक्षकाचे अधिकार

**प्र.3)** अ) सहकारातील वित्तिय स्रोत (मार्ग) सांगा.

[8]

ब) सहकारातील अंदाजपत्रक आणि लेखांकन सांगा.

[7]

**प्र.4)** अ) सहकारामध्ये नीधीचा योग्य वापर कसा होतो ते सांगा.

[8]

ब) सहकारी अंकेक्षणाचे महत्व सांगा.

[7]

